

Jan Lamser, Je správné křtít malé děti? Diplomová práce předložená na katedře systematické teologie ETF 2009. 125s (včetně bibliografie).

Práce obsahuje úvod a dvě hlavní statě: Oč v otázce křtu dětí běží? a Jak tedy téma křtu dětí uchopit a dospět k jeho aktuální, komplexní a vyvážené teologické reflexi. Název druhé statě vyjadřuje autorův cíl: přispět k sakramentologii tím, že obtížné téma bude zpřehledněno a pojato tak, abychom nic relevantního neztratili a přitom nedospěli k bezbřehosti, neumožňující souhrnnou teologickou výpověď. Autorovi, jde o „výklad, který zahrne všechny relevantní názory v uceleném souhrnu“ (118).

Po formální stránce je práce vyhovující. Obsahuje sice řadu nejasných formulací a termínů, o jejichž smysl v daném textu bychom se mohli přít, někdy se podaří i na jedné stránce shromáždit celou řadu příznaků (Rahn, Schilebeecx, Levvinas, Hedegger –s. 64), celek však je únosný. Nejhorší je v tomto směru bibliografie v poznámkách, která nemá žádný jasný řád. Např. na s. 106n je řada odkazů na pramen a jenom v jednom případě je uvedena stránka.

Obsahová stránka práce je spornější. Autor uvádí mezi svými prameny mimo jiné i Willi Marxsen a jeho *Darf man kleine Kinder taufen? Eine falsche Fragestellung* – zapomněl si však vzít z tohoto titulu poučení. Jinak by se nepokoušel o dogmatický či systematicko-teologický pohled (a tuto ambici výslovně má – viz anotace a dále příležitostné zmínky na s. 60 „rámec smysluplné výpovědi o problému je systematická teologie“, 82 „jádem teologické argumentace je dogmatika“, 96 „hermeneutika a exegeze nesmí nahradit teologii“, 109 „nakonec přijde dogmatika k hlavnímu slovu“ atd.), aniž by formuloval, co je vlastní „věci“ (východiskem i předmětem) teologie a jak tato věc přichází (nebo nepřichází) v daném tématu ke slovu. Je příznačné, že mezi jeho prameny chybí dogmatiky – vyjma Barthovy, kterou ovšem nezná. Je škoda, že si nepřečetl aspoň Fragment, protože, tam je celá dogmatika (tak jako u Bartha vždy a všude) přítomná, zejména je tam stále na zřeteli „zvěst“ – evangelium, jako ona věc, o kterou vždycky jde. Pak by autor přinejmenším věděl, že KD není žádná „dialektická teologie“, nedospěl by k závěru, že křest vodou je Barthovi mementem či pojistkou, „abychom snad Boží volání nepřeslechli a nabízenou milost nepřehlédli“ (52), že „holistické východisko pro tematizaci křtu dětí by snad bylo v silách Karla Bartha“ (60) a nemusel by opakovat takové povrchní soudy, jako že „odsvátostněný křest dostává u Bartha dominantně antropologicko-sociologickou dimenzi“ (37.pozn. 110) nebo že „Barthovy názory na křest jsou nečekaně blízké Schleiermacherovi“ (48). Soudím, že je-li kriteriem „celistvější pohled na křest dětí“, spadá i Barth - navzdory síle své trinitologie, christologie i pneumatologie - pro svou jednostrannost pod soud „málo přesvědčivého výsledku“ (117).

Autor se ve svém pokusu k dogmatickému pohledu nikde nedostává. Jeho přístup i metodu – a nakonec i závěry, o které se pokouší – bychom mohli charakterizovat jako religionistické: Je to pohled na křesťanství jako historický fenomén, respektive na některé fenomény křesťanského náboženství, jakým jsou např. sakramentologie, křest, křest dětí apod. Je to pohled velmi poučený (a svým způsobem i poučný), ale systematicko-teologický pohled, pohled vycházející z jasně pochopené „věci“ teologie, to není.

Autor chce u tématu zůstat a to je příslib toho, že se k teologickému pohledu ještě dostane. Pak – i když zůstane u tak dílčího námětu, jakým je křest dětí – bude samozřejmě své cíle vnímat jinak a zvolí si i jiné partnery diskuse (respektive jim bude jinak rozumět). Doporučuji známku C nebo D.

Petr Macek